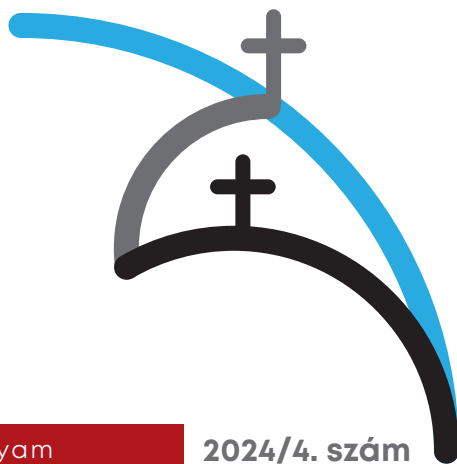

ESZTERGOM – BUDAPEST

Hit • Remény • Szeretet

OKTÓBER

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmege lapja – 22. évfolyam

2024/4. szám

Készüljünk együtt az imádság évében a 2025-ös szentévre Az imádság iskolája könyvsorozattal!

A könyvek megvásárolhatók az Új Ember könyvesboltban
vagy megrendelhetők a bolt.ujember.hu weboldalon

Címünk: 1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8.

- Impresszum** • Kiadó: Esztergom-Budapesti Főegyházmege • Felelős szerkesztő: Zsuffa Tünde
• Olvasószerkesztő, nyelvi lektor: M. Tóth Katalin • Tervezés, nyomdai előkészítés: Fónagy Réka
• Nyomda: Adimtone Nyomda • Címlapfotó: Wágner-Csapó József
• Fotó: Bors Kata, Giesz Richárd, Lambert Attila/Magyar Kurír, Merényi Zita/ Magyar Kurír,
Mudrák Attila, Prófusz Ádám, Wágner-Csapó József, Zuggó Zsolt, MKPK-Média
• Levélcím: Budapest 1250 Pf. 1. • E-mail: sajto@esztergom-budapest.hu

A CSELEKVŐ SZERETET NYELVÉT MINDENKI ÉRTI

Fotó: Profjusz Ádám

Az ember gondolataiban az ősz mint az elmúlás ideje és a kórház mint az elmúlás helye szerepel. Az őszi időszaknak nagyon szép ünnepei vannak. Mindenszentek főünnepén az üdvösségre eljutott lelkeket köszöntjük. Másnap, halottak napján elhunyt szeretteinkért imádkozunk. A két ünnep közelsége szépen kifejezi az örök életbe és az imádságba vetett hitünket.

A Rózsák terei templomban minden novemberi héten szentmisét ajánlunk fel az elhunytakért, amely szándékhoz bárki csatlakozhat, aki papírra felírja a szándékát és azt elhozza. Templomunk védőszentjét, Árpád-házi Szent Erzsébetet – aki a tevékeny szeretet példaképe – is ebben a hónapban köszöntjük. Nem véletlenül ő a Katolikus Karitászt védőszentje. Szent Erzsébet valóra váltotta azt, amit az Evangéliumban olvashatunk: „Éhes voltam és ennem adtatok, szomjas voltam és innom adtatok, ruhátlan voltam és adtatok ruhát.” 800 év távlatából Árpád-házi Szent Erzsébet tekintélye nemhogy csökken, hanem egyre népszerűbb a világ számos pontján, hiszen a magyar királynéknak a nehézsé-

gek ellenére csakis az járt a fejében, hogy teljesítse azt, amit Isten elvárt tőle. Az önzetlen, a segítő, a cselekvő szeretet nyelvét mindenki megérti. Erre a segítő szeretetre adott példát Szent Erzsébet.

Emberként hajlamosak vagyunk csak a nehézséget látni, pedig mindenkor ott van mellettünk a jó és a segítség is, amely lehet, hogy nagyon apró, de kapaszkodó tud lenni a számunkra. Nagyon szép példa, ahogyan a szent asszony a másik emberben Krisztust látta. Példát ad a Budapesti Katolikus Kórházlelkészség munkatársainak és beteglátogatóinak is a szolgálathoz: hogy hogyan forduljunk oda a betegekhez a kórházban, hogyan tudjuk az emberek figyelmét az Istenre és az örök életre irányítani. Reményeink szerint minden ilyen találkozás egy-egy út lehet az Istenhez, vagy annak a kezdete. Hogy ezt meg tudjuk tenni, ahhoz kell Szent Erzsébet lelkisége, amely szeretettel, türelemmel és alázattal van tele.

Ebben kérjük minden hónapban a segítségét a szentmisén, amelyen a beteglátogatókkal közösen imádkozunk. A kórház nem az elmúlás helye, hanem a kegyelemé, ahol az ember minden helyes és helytelen dolgán el tud gondolkodni, ahol betegként meg tud jelenni az Isten előtt. A mindennapi életből kiköppenve a lelkével és a valóban fontos dolgokkal tud foglalkozni. Az ima erejében bízunk, amikor az őszi időszakban a szentek közbenjárását kérjük, amikor halottainkért és betegeinkért imádkozunk.

Szent Erzsébet ünnepéhez kapcsolódva az Egyház hagyományosan kenyeret szentel, a mi templomunkban is szétosztjuk ezeket a hívek között, emlékeztetve, hogy a szeretetből fakadó cselekedet mindannyiunk kötelessége. Mondjunk ilyenkor egy fohászt a munkatársainkért, az önkénteseinkért, gondoljunk azokra is, akik testi, lelki szükséglet szenvednek, hogy Isten akár rajtunk keresztül is enyhíteni tudja az ő fájalmukat, szenvedésüket.

Kampfmüller Sándor
plébános

Budapesti Katolikus Kórházlelkészség vezetője

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA AZ OKTATÁSRÓL

Fotó: Merényi Zita

A Katolikus Társadalmi Napoknak (KATTÁRS) idén szeptember 27–29. között a főváros adott otthont, és a szervezők változatos programokkal várták az érdeklődőket. Az első napon a katolikus oktatás-nevelés múltja, jelene és jövője volt a témája a budapesti D50 Rendezvényközpontban megtartott tudományos konferenciának.

A köszöntőt Erdő Péter bíboros, prímás mondta, majd plenáris előadások és szekciósülések következtek. A programot ke-rekasztal-beszélgetés zárta, amelyen azt a kérdést járták körül, milyen kihívásokkal

kell ma szembenézni az oktatásban, és azokra milyen válaszok szülehetnek. A tanácskozáson megjelent Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökhelyettese; Marton Zsolt váci, Székely János szombathelyi és Orosz Atanáz miskolci megyéspüspök; Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök; valamint Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára. (mk)

SZENTMISÉBEN KÉRTEK ÁLDÁST A 2024-ES KATTÁRS-RA

A budapesti Egyetemi (Kisboldogasszony-)templomban szeptember 27-én bemutatott szentmisével ünnepélyesen megnyitották az idei Katolikus Társadalmi Napokat. A szentmise főcelebránsa és szónoka Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt. A zenei szolgálatot a Don Bosco Ének- és Zenekar biztosította.

Veres András püspök felidézte: hasz-talan az ember iparkodása, ha nincs rajta Isten áldása – most ezt az áldást kérjük. A homíliában az MKPK elnöke arról szólt, miért is jött létre a KATTÁRS, amit mára már talán intézménynek is lehetne tekinteni. Szeretnénk a mindennapi életben megmu-tatni, amit a magyar egyház tagjai és szervezetei által megvalósít a Katolikus Egyház társadalmi tanításából; kiváló kezdeményezések indultak el az élet minden területén – mondta a püspök. A KATTÁRS lehetőséget biztosít arra, hogy egymással találkozzunk, egymástól tanuljunk, egymást megismerjük. Ugyanakkor a rendezvény létrehozása mögött ott állt az a szándék is: tanítsunk, mutassuk meg, hogyan él ma a Krisztus-követő ember. (mk)

Fotó: Zuggó Zsolt

ADJ VÉRT! – VÉRADÁS A KATTÁRS-ON

A KATTÁRS évek óta visszatérő eseményei között szerepel a véradás. Az idei rendezvényen a Központi Papnevelő Intézet földszinti termében került erre sor a nyitónapon.

Szeidel Péter, a budapesti Örökimádás templom templomigazgatója felidézte, hogy még a honvédség ideje alatt lett állandó véradó. „Akkor a katonai szolgálat ideje alatt szabadnap járt a véradásért, ezért lelkesen mentem. De a többieket sem kellett nagyon biztatni. Aztán szokásommá vált. Szüleim Székesfehérváron a kórház mellett laktak, közel volt a lehetőség, így később, amikor nyaranta hazajöttem a külföldi tartózkodásomról, mindig elmentem vért adni.” Elmesélte továbbá, hogy milyen rossz élmény volt számára, amikor egyszer hazaküldték, mert gyógyszereszedés miatt nem volt alkalmas a vére. A mostani alkalomra e-mailben kapott értesítést a Központi Vérellátótól, azóta tudatosan készült, és két hete nem vett be fájdalomcsillapítót. (mk)

Fotó: Bors Kata

KÓRUSKONCERT

Katolikus iskolák kórusainak koncertje zárta a KATTÁRS nyitónapjának programsorát a Szent István-bazilikában.

A különleges és nagy volumenű hangverseny művészeti vezetője Sapszon Borbála, a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola karnagya volt. Azt álmodta meg, hogy az este igazi örömnep lehessen, amelyen a felkért együttesek legszebb és legkedvesebb kincseiket osztják meg a közönséggel és egymással. A kórusok élén álló karnagyok szerint válogatták össze a koncert műsorát, amely a középkori egyszólamúságtól a reneszánsz vokálpolyfónián és a romantikán át egészen a kortárs művekig ívelt.

A koncertet a hat iskola (Weiner Leó Katolikus Zeneiskola, Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola, Patrona Hungariae Katolikus Iskolaközpont, Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium, Kórusiskola Jubilate, Piarista Gimnázium) kórusainak közös produkciója zárta: a 250 fiatal énekhangja egy nagy egészé csengett össze, betöltve a Szent István-bazilika belső terét. (mk)

Fotó: Wágner Csapó József

„LÉGY JELEN!” A KÖZÖS TÉREN IS – KATTÁRS-PROGRAMOK A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KERTJÉBEN

Fotó: Prófusz Ádám

Hely, idő és alkalom a találkozásra, egymás munkájának megismerésére, kapcsolatépítésre – ezt szolgálta a KATTÁRS hagyományos Közös Tér programja. Szeptember 28-án a Magyar Nemzeti Múzeum kertjében és dísztermében egész nap zajlottak az eső ellenére is a programok: a színpadon néptánc, koncert, színjátszók, kórus, a kertben sátrak, az épület dísztermében *Rázós kérdések* címmel fórumok. A vendégek az oktatásban megvalósuló felzárkóztatásról, az élet- és teremtésvédelemről, az eutanáziáról, valamint az etnikai sokszínűségről beszélgettek három különböző időpontban.

Visszatért legelső helyszínére Budapesten a KATTÁRS: 2013-ban is a Múzeumkertben találkoztak az egyházi közösségek, intézmények, szervezetek képviselői és a közönség. Akkor napsütés segítette a rendezvényt, most eső nehezítette. A Nemzeti Múzeum bejárata előtt állították fel a színpadot, a lépcső szolgált nézőtérül.

Az épületet 37 sátor vett körbe, bemutatkoztak az Egyház társadalmi tanítását gyakorlatba átültető szervezetek, mozgalmak, intézmények, segélyszervezetek. Erdő Péter bíboros, prímás végiglátogatta mindegyiket, megállt egy-egy szóra, rákérdezett az adott szervezet tevékenységére.

A rendezvényt Fábry Kornél püspök nyitotta meg, arról beszélt, hogy az Egyház társadalmi tanítása nem elvont elmélet – erről kíván évről évre tanúságot tenni ez a több mint tíz éve megrendezett többnapos programsorozat. (mk)

Fotó: Prófusz Ádám

KERESZTÉNY FILMZENEI KONCERT

AZ ERKEL SZÍNHÁZBAN

Fotó: Wágner Csapó József

A KATTÁRS második napján, szeptember 28-án este az Erkel Színházban az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye fenntartásában működő Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola és a Weiner Leó Katolikus Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium növendékeiből alakult együttes lépett színpadra a Budafoki Dohnányi Zenekarral. Az egyedi felállást a Liszt Ferenc-díjas Hollerung Gábor vezényelte.

Az idők során számos olyan ember életútjáról számoltak be a kortársak, akik hitükkel és tanúságtéte-

lükkel példát mutattak és mutatnak ma is, és akiknek a nevét, tetteit ezért híven megőrizte az emlékezet. Ők azok, akik teljesítették az idei KATTÁRS motójának üzenetét is: „Légy jelen!” Sokuk életútját, abból egy-egy epizódot a filmművészet eszközeivel is feldolgoztak, vagy alakjuk és történetük a fikciós történetmesélésnek szolgáltatott bőséges inspirációt. A keresztény filmzenei koncert műsora olyan filmek kísérőzenéiből állt, amelyek segítségével a hallgatóság felidézhetette magában a hitre épített élet szépségét és kivételességét, hogy van miből, kiből erőt meríteni a mindennapok kihívásainak leküzdéséhez. Valós és elképzelt életutak, események üzenték az este a zene nyelvén: érdemes bízni, van jövő.

A koncert háziasszonya a Jászai Mari-díjas Ivancsics Ilona volt, aki a zeneművek előtt a filmekhez kapcsolódó gondolatokkal és kérdésekkel segítette a befogadást, ezután a közönség kivetítőn követhette a zenével illusztrált jeleneteket, összevágott epizódokat. (mk)

Fotó: Merényi Zita

SZENTMISÉVEL ZÁRULT A KATTÁRS – JÖVŐRE

A VÁCI EGYHÁZMEGYE LESZ A RENDEZŐ

Fotó: Wágner Csapó József

„Kifejezetten is meg kell hirdetnünk és tanítanunk kell katolikus keresztény hitünket, mert nincs más név az ég alatt, csak Jézus Krisztusé, ő az ember megváltója, benne van üdvösségünk” – emelte ki Erdő Péter bíboros, prímás a KATTÁRS záró szentmiséjén Budapesten, a Szent István-bazilikában szeptember 29-én.

A szentmise végén Erdő Péter bíboros, prímás ünnepélyesen átadta Marton Zsolt váci megyéspüspöknek a Katolikus Egyház társadalmi tanításának kompendiumát abból az alkalomból, hogy 2025-ben

a Váci Egyházmegye lesz a Katolikus Társadalmi Napok házigazdája, és Vác lesz a helyszíne.

Marton Zsolt megyéspüspök megköszönte a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia bizalmát: „Azt ígérem, hogy a mostani és az előző évek színvonalához hasonlóan missziós lelkülettel szeretnénk bemutatni Egyházunk társadalmunkban betöltött pozitív szerepét.”

Ezt követően Ernyey Áron, a budapesti KATTÁRS megbízott szervezője átadta a vándorászlót Bozóky Anitának, a Váci Egyházmegye munkatársának. (mk)

Fotó: Merényi Zita

Fotó: Wágner Csapó József

DICSŐÍTŐ EST

A rendezvénysorozat záró szentmiséjét követően még volt egy „ráadás” program: a dicsőítő est, amelynek szintén a Szent István-bazilika adott otthont. Fábry Kornél püspök vezetésével keresztény könnyűzenészek, énekesek szolgálatával szentségimádást tartottak.

A püspök hálát adott Istennek, hogy örömhírt adott nekünk, és kérte, hogy segítségével úgy adjuk azt tovább, ahogyan mi is kaptuk. „Úr Jézus, kérünk, hogy legyél jelen; engedd, hogy mi is jelen lehessünk összeszedetten a te jelenlétedben, hogy megérezzük a te végtelen szeretetedet!” – tette hozzá. A szavak nem voltak véletlenek: Légy jelen! – ez volt ugyanis az idei KATTÁRS mottója. A szentségimádás végén Fábry Kornél körbement az Oltáriszentséggel, és minden jelenlévőt megáldott vele. Az Eucharisztia a 2021 szeptemberében Budapesten rendezett 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra Lenszér-Mezei Kata építész, ötvösművész által készített szentségtartóban lett kihelyezve. (mk)

Fotó: Prófusz Ádám

Fotó: Prófusz Ádám

ÜNNEP KRAKKÓBAN

Fotó: Lambert Attila

Közös hálaadást és szentmisét tartottak október 8-án, Magyarok Nagyasszonya főünnepén Erdő Péter bíboros, prímás vezetésével a krakkói Isteni Irgalmasság-bazilikában lévő Communio Santorum (Szentek Közössége) magyar kápolnában, megáldásának 20. évfordulója alkalmából. Az ünnepi liturgián koncelebrált Ternyák Csaba egri érsek és a jelen lévő magyar, illetve lengyel papság.

Zbigniew Bielas, az Isteni Irgalmasság-kegyhely igazgatója köszöntötte az egybegyűlt zarándokokat, híveket. Kiemelte, hogy a Szentek Közössége magyar kápolna volt az első nemzetiségi kápolna az Isteni Irgalmasság-bazi-

likában, ami kiváló bizonyossága a lengyel–magyar barátságnak, illetve a közös hitbéli örökségnek, amelynek jeles képviselői Szent Kinga és Szent Hedvig. Az igazgató kitért arra is, hogy a lengyel egyház a barátság érzését akarta kifejezni azzal, hogy ebben a kápolnában, az oltárasztal előtt kialakított ereklyetartóban helyezték el Szent István király ereklyéjét, amelyet a két ország egységének jeléül hozott Nagy Lajos király Lengyelországba, és ezt adta át húsz évvel ezelőtt Franciszek Macharski bíboros, Krakkó akkori érseke Erdő Péter bíborosnak.

Zbigniew Bielas köszöntő beszéde végén kifejezte háláját a

lengyel és a magyar nép közötti barátságért, a közös történelemért, valamint a boldogokért és szentekért, akiket a kápolna mozaikdíszítésein ábrázolnak.

Erdő Péter bíboros is kitért homíliájában a mozaikokra, melyeket Puskás László atya készített. A tavaly novemberben elhunyt görögkatolikus pap, festőművész nem csupán a magyar szenteket és boldogokat örökítette meg, hanem azokat is, akiknek boldoggá avatása – húsz évvel ezelőtt, a kápolna megáldásakor – már folyamatban volt, így Salkaházi Sára és Meszlényi Zoltán püspök is látható a mozaikon. A főpásztor megjegyezte: „De azok is szerepelnek a képek sorában, akik

Fotók: Lambert Attila

a környező népek szentjei közül kapcsolatban voltak hazánkkal és népünkkel. A hiteles életszentség ugyanis összeköti a népeket és kegyelmi közösségben járja át az emberiség egész családját.”

A bíboros kiemelte, hogy a Szentek Közössége-kápolnában idén térségünk és a világ békéjéért kell könyörögni. „Csakhogy a béke a próféta szavai szerint és Szent Ágoston klasszikus megfogalmazásában is az igazságosság műve. De a történelem szörnyűségei után lehet-e, és hogyan lehet emberi erővel igazságot tenni? Akkor hát a történelem a keserűség és a bosszú végtelen láncolata kell hogy legyen? Sosem lehetséges az igazi béke?” – tette fel a kérdést a főpásztor, aki szerint erre adja meg a választ az isteni irgalmasság titka.

Erdő Péter leszögezte: népünknek is szüksége van arra, hogy meg tudjon bocsátani, és szükségünk van arra, hogy mások bocsánatát is tudjuk kérni és elfogadni. Ehhez pedig az irgalmas isteni szeretet adja az erőt, amely nem megszünteti az igazságosságot, hanem kiegészíti és beteljesíti.

A szentmise végén Stanisław Dziwisz bíboros, nyugalmazott krakkói érsek, Szent II. János Pál pápa egykori személyi titkára is köszöntötte az egybegyűlteket, és felidézte, hogy a lengyel pápa különösen szerette a magyar népet. Dziwisz bíboros utalt a két nemzet közötti szoros kapcsolatra, valamint azokra a magyar szentekre, akik egyesítenek bennünket. Az 1956-os forradalom emléknepjéhez közeledve felidézte:

„Bár kevesen emlékeznek már rá, de a krakkói egyetemisták abban a nehéz időszakban vért küldtek a magyar forradalmárok számára. Ezért biztos vagyok benne, hogy sok magyar ember ereiben csörge-dezik egy-egy csepp lengyel vér.” (zst)

SIKETEK ZARÁNDOKLATA FATIMÁBAN

Szeptember 26–29. között került sor az európai katolikus siketek zarándoklatára Fatimába. Közel négyszázan vettek részt az eseményen, hazánkból egy hétfős csoport érkezett a portugál kisvárosba. Nagy Sándor hallássérült-referens, tabáni plébániai kormányzó beszámolója szerint igazi pünkösdi élmény volt találkozni különböző országokból jött siket testvérekkel. Noha minden országnak megvan a maga saját jelnyelve, mégis hamar tudtak egymáshoz kapcsolódni. A háromnapos zarándoklat során meglátogatták a jelenések helyszíneit, és közelebbről is megismerték a fatimai üzenetet. A közös imádságok, személyes találkozások és beszélgetések erősítették mindannyiukban, hogy Krisztus követőiként egy közösségbe tartozunk, bármilyen is a hallásállapotunk, és bármely országban élünk is. Nagy Sándor kiemelte: hallássérült hívek referenseként különösen is kérte Fatimában Szűz Mária közbenjárását, hogy felismerhessék itthon az idők jeleit, s az Úr akarata szerint járják útjukat. **(szerk)**

Fotó: Nagy Sándor

TANÁCSKOZÁS BUKARESTBEN

Október 10–11-én tartották együttes ülésüket a romániai és a magyar katolikus püspöki konferenciák állandó tanácsai. Az esemény házigazdája Aurel Percă bukaresti érsek, a Romániai Katolikus Püspöki Konferencia elnökhelyettese volt.

Napirenden szerepeltek mindkét ország katolikusai számára fontos témák, így többek között a Ferenc pápa által összehívott világméretű szinódus, a 2025-ös jubileumi év előkészületei, a fiatalok és a nevelés, a papképzés, a kulturális örökség és a közös emberi és keresztény értékek védelme.

A találkozó egyik központi eseménye volt a közös imádság a helyi közösség tagjaival a bukaresti Szent József-főszékesegyházban Giampiero Gloder érsek, Románia apostoli nunciusa, valamint Ciprian Vasile Olinici egyházi ügyekért felelős államtitkár jelenlétében. Erdő Péter bíboros homíliájában arra hívta a jelen lévő híveket, papokat és püspököket, hogy szüntelenül kérjék a Szentlélek segítségét, vezesse a Rómában folyó szinódus munkáját, és hozza meg a békét a konfliktusban álló népek között. **(szerk)**

Fotó: MKPK Média

KILENCVENÉVES A PASARÉTI FERENCES TEMPLOM

A pasaréti ferences templomot 1934. október 14-én szentelte fel Serédi Jusztinián bíboros, hercegprímás. A szentelés kilencvenedik évfordulójához kapcsolódva a ferencesek tíznapos rendezvénysorozatát szerveztek október 4. és 14. között, alkalmat adva a templom – és a hozzá kapcsolódó ferences rendház – múltjának és jelenének megismerésére, a pasaréti plébániaközösség összetartozásának megerősítésére. A jubileumi ünneppsorozat része volt az október 12-i hálaadó szentmise, amelynek Erdő Péter bíboros, prímás volt a főcelebránsa.

„Azt kívánom, legyen hosszú az élete az itteni közösségnek és a templomnak is – évszázadokra kiterjedő. Hiszen nem csupán egy nemzedék kedvéért épül egy templom, hanem mint szent hely, az örökkévalóságnak. A múltból sajnos tudjuk, hogy mindig nagy lelki trauma, amikor egy szent helyet profánná kell nyilvánítani. Adja Isten, hogy itt ilyesmi ne következzen be, sőt hazánkban sehol sem. Azt gondolom, a társadalmi funkció, a közösségi élet a garancia az épületek megmaradására, a templomnak pedig szent funkciója van, a közösség központja az oltárral, a tabernákulummal. Adja Isten, hogy a pasaréti templom is megmaradjon mindenki javára!” – mondta Erdő Péter. **(szerk)**

Fotó: Gíteszer Richárd

BÍBOROSI LÁTOGATÁS A DON BOSCO ISKOLÁBAN

Erdő Péter bíboros, prímás a 2022–23-as tanévben határozta el, hogy hónapról hónapra felkeresi a főegyházmegyei fenntartású tanintézményeket, hogy személyesen is tapasztalatot szerezhessen, milyen körülmények között működnek. 2023 karácsonya előtt kezdte meg a katolikus iskolák látogatását. Október 14-én az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskolába járt, ahol a diákok énekkel, verssel és közös imával fogadták a bíborost. Aradi László igazgató köszöntő szavai után a főpásztor végigjárta a tantermeket, beszélgetett a diákokkal, személyes kérdésekre válaszolt. Így kerültek szóba a piarista diákévek, a könyv- és filmélmények, kedvenc ételek, sőt a bíboros még azt is szívesen elmondta a tanulóknak, hogyan néz ki egy átlagos napja. Az intézménylátogatás végén Erdő Péter a pedagógusokkal töltött el egy kis időt, és velük is megosztotta a gondolatait. **(szerk)**

Fotók: Lambert Attila

FÉNNYEL ÁTSZÖTT MIATYÁNK

Szakács Imre László festőművész Miatyánk című kiállítását szeptember 20-án nyitották meg az esztergomi Keresztény Múzeum gobelin termében. A tárlaton látható tematikus alkotások bemutatását Harmati Béla művészettörténész, az Evangélikus Országos Múzeum vezetője vállalta.

A 2025-ös jubileumi szentévre készülve Ferenc pápa az előkészület évét az imádságnak ajánlotta. Az Ars Sacra országos rendezvényeihez igazodva ebből az alkalomból rendezett kortárs időszaki kiállítást a Keresztény Múzeum, ahol ezúttal Szakács Imre László Miatyánk-sorozata tekinthető meg.

Harmati Béla művészettörténész Szakács Imre László munkásságát és „fényel átszött” nyolc képét méltatta: Az Úr imájában lévő óhajokat kifejező sorozat egyszerre az alkotó, az imádkozó ember élettapasztalatának esszenciája és kortárs üzenet. Stílusa a szürrealizmus és a szimbolizmus keveredése. A művész plasztikus, „háromdimenziós ecsetkezelése” nyomán a képek részletei szemlélsük során fokozatosan tárulnak fel.

A festmények látásmódját a „tudatos fényhasználat” jellemzi. Valamilyen formában mindegyiken megjelenik a felülről jövő, szétáradó isteni világosság, csakúgy mint a – győzelemre vivő – kereszt szimbóluma. Harmati Béla szerint a 21. századi Európában ez a sorozat felkiáltás, hangos fohász.

Erdő Péter bíboros, prímás örömét fejezte ki, hogy ő nyithatta meg a Keresztény Múzeumban Szakács Imre László kiállítását a Miatyánk-festménysorozatról, amely Ferenc pápa magyarországi látogatásának emlékére készült. Ebből az alkalomból Török Csaba professzor úr teológiai

bevezetőjével reprezentatív kiadvány is megjelent magyar és angol nyelven.

A bíboros kiemelte: A Miatyánk verbális ima. Jézus tanítványai igyekeztek megőrizni a Mester szavait. A későbbi évszázadok magyarázói számára még az is problémát jelentett, hogy a Máté-evangéliumban és a Lukács-evangéliumban található forma nem szó szerint azonos. De a szöveg egyes részei mégis egyformák, a gondolat, az üzenet ugyanaz. A régi magyarázók úgy próbálták a különbséget megvilágítani, hogy Máté, akit a neve alatt ismert evangélium mai formája szerzőjének is tekintettek, jelen volt Jézus tanítása alkalmával, és ezért pontosabban emlékezett szavaira, ellentétben Lukács-csal, aki mások közvetítésével ismerte meg azokat. Kétségtelen, hogy az első keresztény nemzedékek magánimádságként, de az eucharisztikus ünneplés során közösségi imádságként is mondták a Miatyánkot, mégpedig elsősorban annak teljesebb formájában.

A Miatyánk kérései és a képek különleges viszonyban vannak egymással, hiszen ezek a művek általában nem teljesen figuratív alkotások, de elemi erővel sugárzik belőlük a lélek vágya Isten felé, és az a kapcsolat, amelyre Krisztus megváltó műve erejében lehetőségünk van a Mindenhatóval. (pt)

FATIMA-EST

A SZENT ISTVÁN-BAZILIKÁBAN

Külsük világgá: „Van anyánk!” – október 13-án ezzel a mottóval rendezett a Magyar Kurír és az Új Ember ünnepi eseményt a Szent István-bazilikában, amellyel az utolsó, 1917. október 13-án bekövetkezett fatimai Szűz Mária-jelenésre emlékeztek a nagy számban megjelentekkel.

Kovács Zoltán mariológus, egyetemi tanár, a Szent István-bazilika plébános helyettese felidézte, 1917-ben Portugáliában, az egyszerű, szegény, de mélyen hívő emberek lakta vidéken, Cova da Iriában (a „Béke völgye”) három kis pástorgyermeknek hatszor megjelenik a Szűzanya. Nem pusztán vízióról van szó: üzenetet is kapnak a gyermekek, mely az egész világot az Istenhez való visszatérésre szólítja fel. Portugáliában ebben az időszakban egyházellenes hatalom kormányoz, próbálja a vallást is kiszorítani. Keleten ugyanebben az esztendőben egy istentelen eszmékkel teletűzdelt forradalom indul, mely tanait több évtizedre elterjeszti. Az első világháború második felében vagyunk, az öldöklés, az értelmetlen véráldozatok közepette egyre erőteljesebben előtör az emberek szívéből a béke iránti vágy. Nem véletlen, hogy XV. Benedek pápa ugyancsak 1917-ben egészíti ki a loretoi litánia gondolatritmusos könyörgéseit a „Béke Királynője – könyörögj érettünk!” invokációval.

Kovács Zoltán kiemelte: Fatimában azonban a Szűzanya is egyfajta „forradalmat” hirdet: a megtérés és az engesztelés forradalmát. S bár tudjuk, az ezen jeles kegyelmi eseményt követő évtizedekben mérhetetlenül sok szenvedés, keserűség zúdul Európára és az egész világra, a hívő emberek mégis megtapasztalhatják: az Istenszülő kísért bennünket, gyengéd anyai bátorításával segíti lépteinket az örök haza felé vezető úton. Fiához vezet, hogy még

Fotó: Lambert Attila

bukdácslásaink közben is megszentelődjünk.

A mariológus a „titkok”-ról kifejtette: Mária jelenései 1917. május 13-án kezdődnek, és október 13-án fejeződnek be a Nap csodálatos jelével. A július 13-i jelenés alkalmával a Szűzanya titkot is bíz a gyermekekre. Ennek első része a pokol képe: „Láttátok a poklot, ahová a szegény bűnösök lelkei zuhantak.” Égi Édesanyánk azonban nem hagyja kétségek között a látomástól igencsak megrettenő gyermekeket, nem ijesztgetni jön, hanem figyelmeztetni a veszélyre,

és ezután nyomban meg is mutatja a kárhozát elkerülésének egyik legbiztosabb útját, az ő Szeplőtelen Szívét: „Megmentésükre akarja megalapítani Isten a világban az én Szeplőtelen Szívem tiszteletét. Ha megteszik, amit mondom nektek, sok lélek megmenekül, és békéjük lesz.” A titok harmadik része pedig, melyet hosszas várakozás után Szent II. János Pál pápa utasítására 2000-ben a Hittani Kongregáció tett közzé, egyfajta képet tár elénk a végidőkről, melyben az üldözött hívók serege ádáz küzdelmet él meg, miközben sokan vértanúvá lesznek. A „fehér ruhába öltözött”, meglőtt püspök alakjában méltán láthatjuk meg II. János Pál pápát, akit a Szent Péter téren 1981. május 13-án szintén meglőnek, bár ez nem okozta halálát. Nem véletlen, hogy később a testéből kioperált pisztolygolyó hálából helyet kapott a Szűzanya fatimai kegyszobrának koronájában. Az Egyház végidei harcának látomásában semmi új nincs, a Jelenések könyvében hasonló drámai harcról van szó, mindvégig annak biztos tudatában, hogy Krisztus már győzött. S az ő Édesanyja, az égen feltűnő „nagy jel”-ként megjelenő Asszony szintén mellettünk áll ebben a küzdelemben. (bd)

ERDŐ PÉTER BÍBOROS JELENITS ISTVÁN GYÁSZMISÉJÉN:

MINDIG MEGMARAD „TANÁR ÚRNAK”

Október 15-én végső nyughelyére kísérték Budapesten, a Fiumei úti sírkertben Jelenits István piarista szerzetest, pedagógust, lelkipásztort, teológust, a magyar oktatás meghatározó alakját, a Piarista Rend Magyar Tartománya egykori tartományfőnökét.

Jelenits István neve fogalommá vált. Szelíd, alázatos személye feledhetetlen mindazok számára, akik közelebbről rendtársként, munkatársként, egykori diákként, vagy távolabbról, írásai, könyvei, előadásai nyomán ismerhették. A magyar irodalomtanítás, esztétikai szemléletmód és a piarista lelkiség meghatározó alakjától több mint ezer ember búcsúzott a Fiumei úti sírkertben, de teljesen megtelt emlékezőkkel és

imádkozókkal a Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony főplébánia-templom is, ahol Erdő Péter bíboros gyászmisét mutatott be Jelenits István lelki üdvéért.

A Főpásztor személyes hangvételű beszédében idézte fel, hogy piarista öregdiákként mit köszönhet egykori tanárának:

„Fájó szívvel, de emelkedett lélekkel vettünk búcsút Jelenits István tanár úrtól. A piarista rend magyarországi tartományának provinciálisa is volt, de nekünk, hajdani tanítványainak mindig megmarad „tanár úrnak” [...]

Osztályunknak három évig ő tanította a hittant. Már elsőben rászoktatott minket, hogy hogyan kell előadásaiból a lényegét szabadon megjegyzetelni. Ennek

Fotó: Lambert Attila

Fotók: Lambert Attila

egyetemi tanulmányaim során mindig hasznát vettem. De lebilincselő volt friss, korszerű és az Egyház üzenetéhez hűséges, konstruktív stílusa is, amellyel hitünk igazságait és egyházunk történetét bemutatta. Különös hálát érzek azért a tanításért, amit a hittan szakkörön adott. Ilyen szakkörre vagy azok jelentkeztek, akik már a lelkük mélyén foglalkoztak a papság gondolatával, vagy azok, akik egészen igényes bölcsész lelkülettel közelítettek hitünk forrásaihoz. Tőle tanultuk meg helyesen olvasni és értelmezni a Bibliát. A józan történeti kritika, a gazdag irodalomtörténeti ismeretek fényében, ugyanakkor a szent könyvnek, magának a kinyilatkoztatásnak kijáró tisztelettel és egzisztenciális érdeklődéssel.

Sokszor láttuk a kezében azt az akkor még újnak számító francia kötetet, amiből az egyes részleteket magyarázta. Más teológusoknak a hittudományi karon problémát vagy akár krízist jelentett, amikor megismerkedtek a mai bibliatudomány eredményeivel és a különböző túlzásokkal. Nekünk, akik a tanár urat

hallgathattuk, mindez már otthonos volt. Megalapozta és megerősítette a Szentírás iránti szeretetünket.

Tanár úr nem csak órákat tartott. A diákmisséken rendszeresen prédikált is. Vártam a vasárnapokat, mert strukturált, rövid, erőteljes és elegáns formában hitbeli élményt közvetített. Amikor káplán koromban magam is prédikálni kezdtem, sokszor utólag fedeztem fel, hogy nem tudok elszakadni a tanár úr stílusától, sőt előadásmódjától sem.

Hosszú kerékpártúrákra nem vállalkoztam. Ilyen élményekről mások tudnak beszámolni. De egy-egy mély beszélgetés, egy-egy személyes eligazítás nekem is maradandó értéket jelentett. Külső szemlélőként, de tisztelettel figyeltem tartományfőnöki munkáját. Mikor pedig késő öregségében még vette a fáradságot, hogy eljöjjön hozzám a budai Várba, és megossza velem aggodalmait a tartomány helyzete miatt, újra rádöbbszem arra, hogy az igazi piarista hivatásnak, sőt talán magyar katolikus közösségünk becsületének is ő volt az egyik nagy letéteményese. [...]” (szerk)

TALÁLKOZNI MEGYÜNK A SÍROKHOZ IS

SZERENCSÉS ZSOLT KANONOK,
ESPERES, DOROGI PLÉBÁNOS
GONDOLATAI HALOTTAK
NAPJA KAPCSÁN:

November első napjai, ezek a napok nemcsak az emlékezésről szólnak, hanem a valódi találkozásról is, hiszen Mindenszentek ünnepén élénk áll a Patmosz-szigeti látnok, Szent János, és elmondja a szentmise olvasmányában: „Ezután akkora sereget láttam, hogy meg sem lehetett számolni. Minden nemzetből, törzsből, népből és nyelvből álltak a trón és a Bárány előtt, fehér ruhába öltözve, kezükben pálmaág. Nagy szóval kiáltották és mondták: „Üdv Istenünknek, aki a trónon ül és a Báránynak!” (Jel 7, 9-10) Muszáj elképzelnünk ezt a sereget, hogy mi is vágyódjunk közéjük, akarjunk találkozni velük.

De találkozni megyünk a sírokhoz is! Miközben elhunytjaink sírját körülálljuk, felfelé emeljük tekintetünket, hálát adunk azokért, akik előttünk jártak, akiktől számos dolgot tanulhattunk.

Hisszük, hogy élnek, hisszük, hogy továbbra is összetartozunk, közbenjárunk egymásért, s hogy találkozunk még, mert a szeretet erősebb a halálnál. Halottak napja a remény ünnepe, a találkozáson túl megvalljuk a feltámadásba vetett hitünket is. Ezért gyújtunk gyertyát, a feltámadott Krisztus jelképét tesszük szeretteink sírjára. Persze ma már gyakran elektromos gyertyák, mécsesek váltják fel a régi gyertyaszálakat, amelyek, miközben égtek, lassan elfogytak, óvni kellett a szélétől, de melegük a hidegedő novemberi estén, fényük a sötétedő temetőben közel hozta elhunytjainkat.

Amikor elindulunk a temetőbe, az olyan, mint egy zarándokút: ezért is van a búcsúnyerés lehetőségei között a temető meglátogatása. Az Egyház kinyitja kegyelmi kincstárát, és nyolc napon keresztül segít, hogy teljes búcsút nyerhessünk az elhunytak javára.

„...megemlékezünk az elhunytakról is; először az ő-

atyákról, a prófétákról, az apostolokról, a vértanúkról, hogy az Isten az ő kérésükre és közbenjárásukra fogadja kegyesen könyörgésünket. Majd az elhunyt szentatyákért és püspökökért imádkozunk, és általában azokért, akik köztünk szenderedtek el; mert az a hitünk, hogy azáltal segítünk legjobban azokon a lelkeken, akikért imádkozunk, ha akkor tesszük, amikor a szent és csodálatos áldozat jelen van (az oltáron). /Jeruzsálemi Szent Cirill: Hitoktató beszédek, 23,9-10. (Kr. u. 350) /

A halottak napja a hálának és a reménynek is a napja:

„Az évszázadokat átívelő alapvető meggyőződése volt a kereszténységnek, és ma is vigasztaló tapasztalata, hogy a szeretet át tud nyúlni a másvilágba, hogy a kölcsönös ajándékozás és elfogadás lehetséges, melyben a halálon túl is részesíthetjük egymást...”

Kapcsolatban vagyunk egymással, és sokszoros hatással vagyunk összekötve. Senki sem él egyedül. Senki sem vétkezik egyedül. Senki sem üdvözülni egyedül. Az én életembe állandóan beleszövődik a mások élete: abba, amit gondolok, mondok, teszek, művelek. És megfordítva, az én életem is beleszövődik a másokéba: rosszba és jóba egyaránt.” (XVI. Benedek pápa SPE SALVI enciklika, 48)

Temetőlátogatáskor az én gyerekkoromban négy helyre kellett elmenni. Ezt azóta is megteszem:

Az első: Menjen el mindenki a szeretteihez, elhunyt családtagjaihoz, hiszen meg kell erősíteni a családi, rokoni kötelékeket: akiket ismertünk vagy kevésbé ismertünk, a szeretteink között vannak. És az évtizedek múlásával szembe kell néznünk azzal a ténnyel, hogy egyre több ismerősünk nyugszik a temetőben.

A második: Keressük fel a temetőben és imádkozzunk azokért is, akikről már senki nem emlékezik meg. Gyerekkoromban szerettem volna minden ilyen síron gyertyát gyújtani. De most is találok olyan sírokat – régi ismerőseim között is –, amelyeket már nem keresnek fel; ezek sötétben maradt sírok, és egy meggyújtott mécses fénye, egy elmondott fohász felragyogtatja az ott nyugvók emlékét. Irgalmas és szép cselekedet, ha ezt fizikailag is ki tudjuk fejezni, és egy elhagyott, elgazosodott, senkire nem emlékeztető sírt megtisztítunk, mert az ott nyugvó is várja a mi felkaroló segítségünket.

És a harmadik: El kell mennünk a katonasírokhoz, a hősökhez, a hősök emlékművéhez. A két világháború hőseire kell emlékeznünk. Nem tudom, a Don-kanynának melyik részén, mennyi katona van eltemetve, hányat hurcoltak fogolytáborokba, hányan voltak kitelepítve. Gyerekkoromban ezek a parcellák még nem voltak rendbe téve, az 56-os hősök nevét különösen nem volt szabad fölírni sehová sem. Mindannyian érezzük, hogy egy hősi életre, egy áldozatos életre vagyunk hivatottak, és ezek a síremlékek tanítanak meg erre leginkább bennünket.

És a negyedik, ahová el kell mennünk a temetőben: a papjainknak a sírjához. Az esztergom-szentgyörgy-mezői temetőben mindig elmegyek a papoknak és a kispapoknak a sírjához. Egykori plébánosaim ők, idős atyák a papi otthonból és most már egykori paptársak is, akik előttünk jártak a hit jelével, akik társaink voltak az Úr szőlőjében, akiknek munkáját folytatjuk a plébániákon...

De nemcsak az ő sírjaikat kell megkeresni, hanem mindazokét, akik igazra, szépre és jóra, a szentre oktattak minket: tanítóink sírját, egykori jótevőink sírját.

A mindenki keresztjénél pedig azokért imádkozunk, akiknek sírja távol van, és nem tudunk elmenni meglátogatni.

Mindenki tudja, hogy lélekben is el lehet menni a temetőbe. De ezt fizikailag is fejezzük ki, mert itt a földön ez az utolsó találkozási pont az elhunytakkal – ahol ők a béke álmát alusszák! Ki ne érezné szükségét annak, hogy a másvilágba eltávozott szerettei felé a jószág, a hála vagy a bocsánatkérés jelét küldhesse?

Ne feledkezzünk meg arról, e napok alkalmas idők, hogy ezeket az érzéseket magunkban hordozzuk. Legyünk ezen a két-három napon, ami előttünk áll, valóban a szentek polgártársai, és legyünk mindazoknak a segítségére, akikkel a sorsunkat megosztjuk. Hogy mások is segítsenek rajtunk, hogy az egyetlen igazi otthonban, a Mennyei Atya házában találkozni tudjunk.

TEMETŐLÁTOGATÁS ÉS RÍTUSOK

Mindenszentek, halottak napja, a november őszi hangulata – ez az időszak a temetőlátogatások ideje. A jeles napok elmúltával is sokszor hetekig kavarnak bennünk az emlékek, valahogy többet gondolunk a már eltávozott szeretteinkre. Minden évben kicsit más megélni ezt az időszakot, másképpen érint az elmúlás.

Ami mégis közös, az az, hogy ezek a napok minden évben különleges jelentőséggel bírnak. Az

emlékezés napjai, mindannak a megélni, ami az előző generációkkal összeköt, amit tőlük kaptunk és továbbviszünk, vagy amit nem úgy kaptunk, ahogyan szükségünk lett volna rá – de éppen ezért szeretnénk a következő generációnak már másképpen adni.

A fájdalom, a hiány napjai is ezek; a frissebb vagy régebbi veszteségek újra a figyelmünk fókuszába kerülnek – de ezáltal lesz újabb esély egy újabb év, hogy mindezek még inkább nyugvópontra jussanak a lelkünkben.

Éppen ezért érdemes az esélyt is látni ezekben a napokban, nem csak a lelki terhet, hogy elbillenjen bennünk a mérleg: kimegyünk a temetőbe, valamilyen módon emlékezünk, számot vetünk a veszteségeinkkel.

A rítusok – mint amilyen a temetőjárás is – segítenek megélni, kimondani a kimondhatatlant, a konkrét cselekvés szintjén kifejezni fájdalmat, összetartozást. Amit ki tudunk fejezni, ki tudunk mutatni, azzal már kevésbé vagyunk egyedül, és kevésbé

érezzük kezelhetetlennek, túlterhelőnek.

Éppen ezért, ha az a kérdés, a gyerekeket magunkkal vigyük-e a temetőbe, bátran merjünk arra hagyatkozni, hogy ez rájuk is érvényes. Ők is érzik a szomorúságot a levegőben, amikor egy hozzátartozót gyászol a család; ha senki nem szólítja meg őket, egyedül maradnak a kérdéseikkel, saját veszteségélményükkel. Ha viszont ők is búcsúzhatnak, vihetnek valamit a sírhoz „ajándékba”, ha látják, hogy lehet szomorúnak lenni, sírni – de mégsem dől össze a világ, csak talán még fontosabbak leszünk mi, élők egymásnak –, az számukra is feldolgozhatóbbá teszi az érthetlent.

De rítussá válhat az is, ha ilyenkor, a temetőlátogatások alkalmával egymáshoz elutazva összegyűlik a család és közösen

emlékeznek: az asztal körül ülve, felemlegetve régi történeteket, olyan tulajdonságokat, amelyeket különösen is tiszteltünk abban, aki már nincs közöttünk.

Mindez leginkább az élők jelenét és jövőjét szolgálja, segíti: hogy belegyökerezzünk családi múltunkba, értékeinkbe, és kevésbé érezzük kiteve magunkat az aktuális viharok széljárásának. Hogy tudjuk, honnan jövünk, és merre tartunk. Ami pedig az elhunyt hozzátartozókat illeti: számukra az a legnagyobb érték és ajándék hitünk szerint, ha imádkozunk értük! Ezt is tehetjük közösen, a temetőben vagy épp a vacsoraasztal körül.

A rítusok, a temetőlátogatás, a közös ima mind-mind lehetőség az összekapcsolódásra, hogy senki ne maradjon egyedül a gyász fájdalmával. Jó is, hogy vannak ilyen kapaszkodók, amikor

könnyebb megszólítani egymást – hiszen a helyzet is ezt hozza. Az esztendő további napjain sokkal nehezebben találjuk a szavakat, sokszor nem tudjuk, hogyan is álljunk egymás mellé, mivel teszünk jót egymásnak. Vajon nem zavarjuk a másikat a kérdéseinkkel, nem vagyunk tapintatlanok?

Azzal teszünk jót, ha kérdezzük a gyászárol, vagy azzal, ha közös programokkal próbáljuk másra terelni a figyelmét? Amivel biztosan nem tévedhetünk, az az, ha magától a gyászolótól kérdezzük meg, mire lenne szüksége. A gyász megélése ugyanis nagyon személyes, nem azonosak az igényeink, ráadásul különböző szakaszai is vannak, tehát időben is változó, hogy mely érzések kerülnek előtérbe, és ezzel összhangban az érintettek mit élnek meg segítségnek.

A TEVÉKENY SZERETETET ÜNNEPE:

LELKI NAPOT TARTOTT A SZENT ERZSÉBET KARITÁSZ KÖZPONT

Október 19-én az Esztergom–Budapesti Főegyházmegye karitázmunkatársai és önkéntesei közös lelki napra gyűltek össze a Szent István-bazilikában.

A karitás lelki napok, lelkigyakorlatok mindig is fontos kovásza voltak szeretetszolgálatunknak, hisz a lelki-szellemi töltekezés mellett személyes találkozásokra, tapasztalatmegosztásra is lehetőséget adnak, és segítenek figyelmünket Krisztusra irányítani az imádságban. Ezek az alkalmak figyelmeztetnek újra és újra minket arra, hogy a mi szolgálatunk mennyiben haladja meg az anyagi segélyezést, de arra is, hogy az imádságban megerősödve mindig újult erővel kell keresnünk nehéz sorsú embertársaink javát.

A mostani lelki napunk vezetője Varga László kaposvári püspök volt. Elmélkedésében épp a szeretetszolgálat és az imádság kapcsolatára, azok egymást kiegészítő voltára hívta fel a mintegy 300 résztvevő figyelmét. Kiemelte: előfordul, hogy nem esik nehezünkre hinni, Jézus Krisztus jelen van az Oltáriszentségben, és örömmel keressük Vele a találkozást ekképpen, de közben nehezünkre esik felfedezni Őt a környezetünkben szenvedőkben. Márpedig amikor Jézus azt mondta: „ez az én testem”, akkor azzal magába foglalta a szegényt, az éhezőt, a szomjazót, a beteget, az idegent, a raboskodót is. Olykor buzgón zarándokolunk, áhítattal tekintünk a stigmatizált szentekre, közben pedig Krisztus sebeit nem vagyunk képesek meglátni a rászorulóban.

A püspök ugyanakkor felemlgette Mária és Már-

ta történetét is, amelyből azt tanulhatjuk meg, hogy a segítő tevékenység, a hiteles szolgálat nem megy lelki töltődés, imádság nélkül. A jobbik rész, vagyis Jézus szemlélésének elvesztése azt eredményezi, hogy a hétköznapi világban már nem tudjuk Őt felismerni. Teréz anya példáját említette. Amikor rendtársai a növekvő terhek láttán szerették volna lecsökkenteni a napi imádság idejét, inkább megkétszerezte azt, majd hite bizonyosságot nyert: a szenvedők mellett elvégzett munka mennyisége is megnőtt. Sokak tapasztalata ez az Egyházban.

Varga László záró szavaival arra buzdította a jelenlévőket, adjunk hálát Krisztusnak azért, hogy munkatársai lehetünk.

A Szent Erzsébet Karitás Központ munkatársai megfogadták a püspök tanácsát: a szentmise és a csendben eltöltött szentségimádás után a lelki nap éppen ezzel a hálaadással ért véget. Ugyanis ezt az alkalmat arra is felhasználtuk, hogy egy-egy emléklappal megajándékozzuk azokat a karitásönkénteseinket, akik öt, tíz, tizenöt, húsz vagy még több éve végzik a szeretetszolgálatot egy-egy plébániai csoportunk tagjaként.

A Szent Erzsébet Karitás Központ nevében hálaadásunkat fejeztük ki ezáltal Istennek azért, hogy ezek a testvéreink elhívást kaptak a szegények szolgálatára, és abban ki is tartottak.

Önkénteseink személyes szeretete, jelenléte nélkül lehetetlen lenne az Egyház szeretetét eljuttatni az emberekhez. Ők azok, akik – ahogy Varga László is fogalmazott – lába, karja, szeme lesznek Krisztus-

nak. Ők azok, akik a hozzáadott értéket jelentik, ami megkülönbözteti a szeretetszolgálatot a segélyezéstől. Ők azok, akik képesek az elesettet előítélet nélkül meghallgatni, vigasztalni, beinvitálni, és tudnak közösséget vállalni vele. Akkor is, amikor nem könnyű, mert a traumák, a szegénység, az elszigeteltség által megsebzettek időnként nem tudnak hálával reagálni a szeretetre.

Megindító pillanata volt a napnak az emléklapok átadása. Ugyanis Varga László püspök és Marik Gergely karítázigazgató mellett a Szent Erzsébet Karitászi Központ két korábbi igazgatója is ott állt: Écsy Gábor,

aki jelenleg a Katolikus Karitászi országos igazgatója, valamint Csorba Gábor diakónus. Lélekben velünk volt Bajzáth Ferenc is, aki nem tudott eljönni, de megható köszöntő üzenetet küldött erre az alkalomra.

Sokféle útravalót kaptunk hát ezen a napon, amelyeknek a segítségével újult erővel tudunk az előttünk álló időszakra ráfordulni: novemberben Szent Erzsébet napjához kötődő programjaink és a kenyérszótás, adventben a Gyerekek Karácsonyára való felkészülés vár ránk.

Szabó Csaba
karitászmunkatárs

Fotók: Profusz Ádám

ÖRÖMHÍR MINDENKINEK!

BÁRHOL ÉS BÁRMIKOR
MOBILON IS!

VELED VAGYUNK
MINDEN
ÉLETHELYZETBEN.

Ha bajban vagy, azért, ha fejlődnél, azért.

Több mint 200 szervezet programjai és támogató lehetőségei közül válogathatsz weboldalunkon. Nem vagy egyedül!

BIZDRAMAGAD.HU